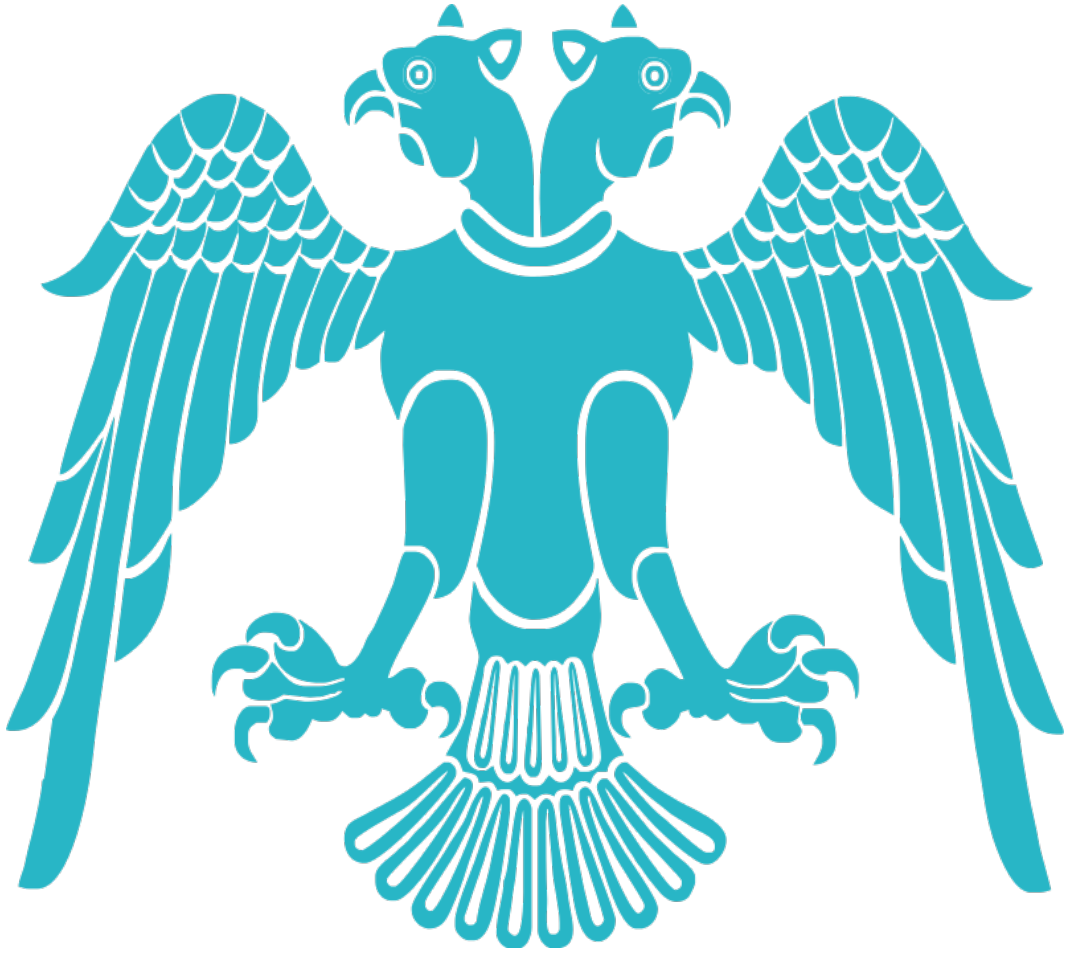
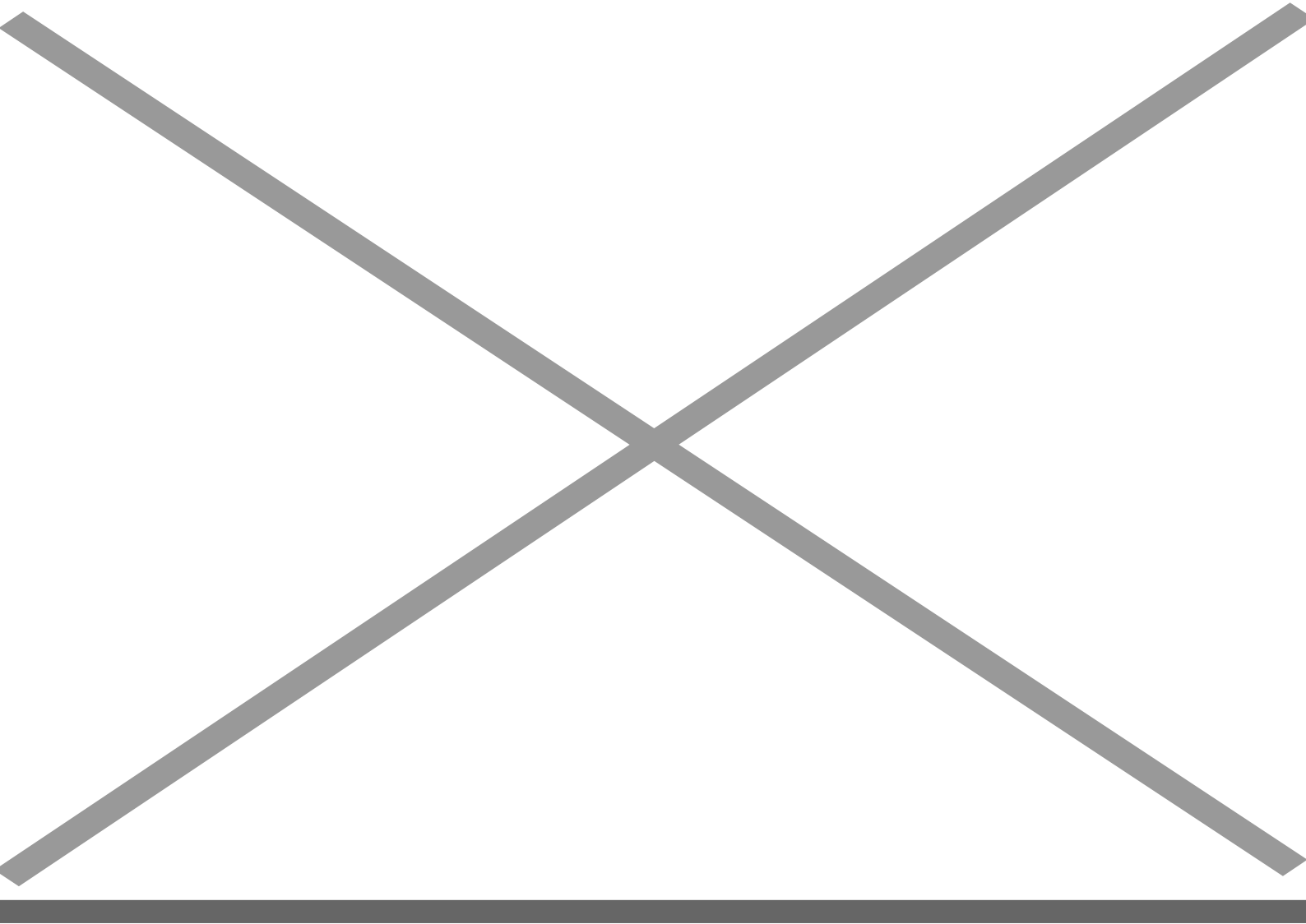

found or type unknown

Selçuklular, Oğuzların Kınık boyundan bir Türk hanedanıdır. Orta Asya'nın bir bölümünü ve Orta Doğu'da kurdukları devletler 300 yıl egemen olan Selçuklular; Anadolu Selçukluları, Kirman Selçukluları, Horasan Selçukluları, Suriye Selçukluları ve Irak Selçukluları devletleri olarak ayrılmıştır. Tarihleri boyunca çok sayıda devlet kuran Türklerin 11. ve 14. yüzyıllar arasında Orta Doğu'yu yönettiği Büyük Selçuklu Devleti, kısa sürede bir imparatorluk haline gelmiştir. Selçuklu sanatı da bu üç yüz yıllık süre zarfında farklı dillerin ve bakış açılarının kaynaşmasından ortaya çıkan bir sanattır. Anadolu gibi farklı kültürlerin kaynaştığı bir bölgede bulunmak, Selçukluları önemli bir sanat seviyesine ulaştırmıştır. Anadolu'nun kültürel açıdan da en köklü Türk devletlerinden biri olarak kabul edilen Selçuklular, Anadolu'ya Türk bir çehre kazandıran büyük bir sanat dünyası oluşturmuşlardır.

Anadolu Selçuklu camilerinde, medrese, türbe, saray ve kervansaraylarda; başta taç kapı üzerinde olmak üzere mihrap, sütunlar, başlıklar ve kemerlerde görülen klasik Anadolu Selçuklu üslubu, farklı desen ve motiflerle kendine has özellikleriyle görülmektedir. Bunlardan en önemlilerinden bir tanesi de süslemeyi oluşturan geometrik motiflerin sık sık kullanılmasıdır. Çok boyutlu kültür ve inanç atmosferinin izlerini yansıtan kartal, aslan, sfenks, siren, ejder, hayat ağacı ve çeşitli kuşlar gibi motifler Selçuklu sanatını süsleyen temel motiflerdir. Şamanizm'in etkisiyle, doğa güçlerinin kişiselleştirilerek verilen insan, hayvan, yaratık biçimli figürlere sadece kervansaray, kale gibi anıtsal mimaride değil türbe, medrese gibi dini yapılarda da rastlanması Selçuklu sanatındaki hoşgörü ortamına dikkat çeker. Yıldızlara ve gezegenlere ibadet gibi Şamanizm'de önemli yeri olan öğeler Orta Asya çadırında "gök kubbe" olarak tasarlanır. El sanatlarında da eski geleneklerin yanı sıra, tasavvufun etkisinde yeni bir Türk-İslam anlayışı vücut bulur. Özetle, Selçuklular, Anadolu'yu fethettikten sonra başta mimari yapılar olmak üzere çini, resim, heykel, halı, seramik gibi sanat alanlarında zengin bir sanat ve kültür ortamı yarattılar. Farklı dil ve inanç sitemlerinin kaynaştığı bir bölge olan Anadolu'da yüzlerce yıl adalet ve hoşgörüyle hüküm sürmek, Selçuklu sanatını bugün de hayranlıkla izlediğimiz önemli seviyeye çıkarmıştır.